

JAKOU CENU ZAPLATÍ ZA ŽIVOTNÍ ROLI?

TŘÍDÍLNÉ DRAMA Z DOBY, KDY VÁS ŽIVOT NAUČIL HRÁT

HEREC

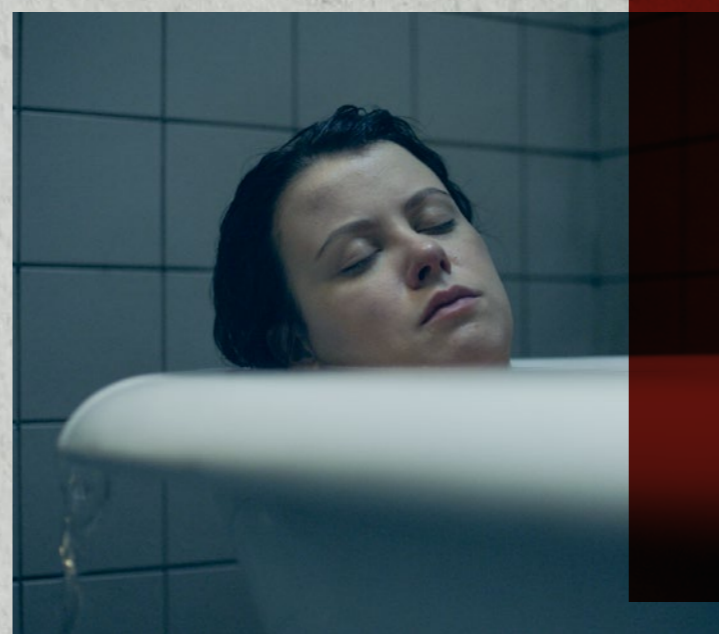
Dramatický příběh slibného mladého herce zasazený do počátku padesátých let dvacátého století. Mnoho mladých lidí tehdy muselo volit stejně jako on: totalitnímu režimu se postavit, přizpůsobit, nebo se na něm dokonce aktivně podílet. Volba hlavní postavy minisérie Herec je přitom ještě o řád složitější. Standa v sobě totiž skrývá velké tajemství. Pro někoho traumatizující handicap, pro něj však překvapivá cesta ke kariéře. Minisérie je studii lidského charakteru a jednání ve vyhrocených situacích, kdy otázka morálky a chování hrdiny není zdaleka jednoznačná.

„Minisérie Herec je má druhá a věřím, že ne poslední spolupráce s Peterem Bebjakem. Stejně jako u té první – Spravedlnosti, ze které nakonec vzešel Český lev za nejlepší TV film a minisérii, i v Herci vystavujeme postavy velkým morálním zkouškám. Herec je příběhem negativního hrdiny, ale nevyprávíme ho černobíle. Zajímají nás motivace, proč jedná, tak jak jedná a díky nim pak dokážeme jeho chování vlastně i pochopit. Každý z nás by asi chtěl být hrdina, ale může se stát, že si najednou uvědomíme, že jsme jen obyčejnými Láníky.“

Kateřina Ondřejková
 kreativní producentka České televize

Minisérie získala nominaci na prestižním mezinárodním festivalu Prix Europa. Ve své kategorii Televizní fikce se o umístění utká se seriály Geniální přítelkyně, Peacemaker nebo Chalífát.

OBSAH

1. DÍL

Píše se rok 1953. Stanislav Láník je mladý a talentovaný herec, který by se rád dostal v Praze z ochotnického souboru, kde má úspěch zatím spíše v agitačních hrách, do velkého profesionálního divadla. Má však likvidační kádrový profil, který jej vždy stáhl ke dnu. Standa v sobě navíc skrývá velké tajemství. Pro někoho traumatizující handicap, pro něj však překvapivá cesta ke kariéře. S vidinou profesního postupu přijme roli „herce“ pro StB. Jeho velící důstojník kapitán Korčák Standu nasazuje na postaršího profesora matematiky na Karlově Univerzitě, který je mimo jiné zapojen do výzkumu pro stranu v nejvyšším státním zájmu. Režim nutně potřebuje talentované matematiky a fyziky. Profesor se i proto cítí bezpečně a dál si užívá života tak, jak byl zvyklý. A snaživý mladík Standa přesně zapadá do jeho plánů. Standa se svojí sestrou Anežkou a babičkou je vystaven zároveň permanentnímu tlaku ze strany jejich souseda domovníka Štěpánského – zapáleného komunisty a člena vedení ONV. Ten by Standovu rodinu kvůli jejich poskvrněnému kádrovému profilu z bytu nejraději vyhodil. Napjaté vztahy mezi Štěpánským a Láníkovými vyeskalují v okamžiku, kdy se nešťastnou náhodou podaří Anežce souseda vytopit. Štěpánský se neudrží a Anežku potrestá. A Standu čeká rozhodující chvíle, kdy má prokázat své schopnosti ve službách Státní bezpečnosti, když přijme pozvání k Hélovi na chatu. Vidina nového zaměstnání v Divadle československé armády na Vinohradech je přece tak lákavá.

2. DÍL

Standa nastupuje jako herec do souboru Divadla Československé armády a hned dostává jednu z hlavních rolí v Shakespearově dramatu Mnoho povyku pro nic. Snoubenec Anežky Zdeněk, potomek šlechtického rodu, kterému komunisté zkonfiskovali veškerý majetek, je připraven Anežku pomstít a Štěpánského ztrestat. Standa ho ale od jeho plánu zrazuje. Korčák má pro Standu zatím další úkol. Na mušce je tentokrát plukovník Kempný z generálního štábu, do jehož kompetence spadá i divadlo, v němž se Standa už stačil dobře zapsat, zejména svými angažovanými vystoupeními na smutečních shromážděních po Stalinově a Gottwaldově smrti. Zdeněk s Anežkou se nakonec přece jen rozhodnou vzít spravedlnost do vlastních rukou a Štěpánskému se pomstít. Do nemocnice se záhy dostane taky Standa, kterého postřelil na jevišti jeden z herců, jenž si chtěl se záměrně vyměněným ostrým nábojem ve zbrani vyřídit přímo během představení na scéně účty se svým kolegou, jenž ho i s partnerkou vydíral. Zranění Standovi pomůže dostat se do zájmu Kempného. Jejich vztah se dál již vyvíjí podle Korčákovy plánu. Přesto Standu překvapí nejen skutečné emoce, které ke Kempnému pocítí, ale i návrh společného odchodu do zahraničí. Najednou je tady příležitost se odstříhnout od ponižující spolupráce se Státní bezpečností a začít skutečně vlastní svobodný život. Jenže past, do které Standa Kempného vlákal, má pro oba co nevidět sklapanout.

3. DÍL

Vyhrocené události kolem akce s plukovníkem Kempným měly dopad nejen na Standovu divadelní kariéru, ale i na jeho pozici u StB. Je podezřelý, že tzv. vypadl z role, ale navíc možná dokonce i s Kempným kolaboroval. Na to konto je Láník odvezen k výslechu přímo k sovětskému poradci Blochinovi, který si jeho doznání vynutí v sauně vlastními dosti nevybíravými metodami. Jen díky zjištěné pomoci velícího důstojníka Korčáka se nakonec Standovi podaří z fatální situace vyvázat živý. Rozhodne se nakonec následovat svou sestru Anežku s jejím přítelem Zdeňkem a utéct přes hranice. Vyrazí za nimi na venkovský statek v pohraničí, kde je čeká už jejich společný přítel Karel. Ten vymyslí plán, jak se dostat přes pohraniční hlídky i ostatné dráty za použití starého německého transportéru, který zprovozní ve stodole. Ale ani teď se vše nevyvíjí podle jejich představ a Standa opět zjišťuje, že i tento odchod bude nutné si pojistit ještě jiným způsobem a časem jej také zase draze splatit.

POSTAVY

STANDA LÁNÍK
JAN CINA

Talentovaný a velmi ctižádostivý mladík, který touží být v životě úspěšný. A to navzdory likvidačnímu kádrovému profilu, jenž ho zatím pokaždé stáhl ke dnu. Standa v sobě navíc skrývá velké tajemství. Pro někoho traumatizující handicap, pro něj však překvapivá cesta ke kariéře. Píše se rok 1953. A Standa se ve službách Státní bezpečnosti stává mužem na špinavou práci. Je přesvědčen, že to jemu, jeho sestře a babičce nakonec přinese vysvobození z příkoří osudu, které je zatím tak nesnesitelně svírá.

BABIČKA BOŽENA HRUBÁ
EMÍLIA VÁŠÁRYOVÁ

Sourozenci jsou už dospělí a čím dál tím víc se projevují jejich rozdílné povahy. Babička si uvědomuje, že funkční rodinu jim nahradit nedokáže. Jen se po zmizení zete a smrti své dcery ze všech sil snažila, aby dětem udržela domov. Ale síly jí pomalu docházejí.

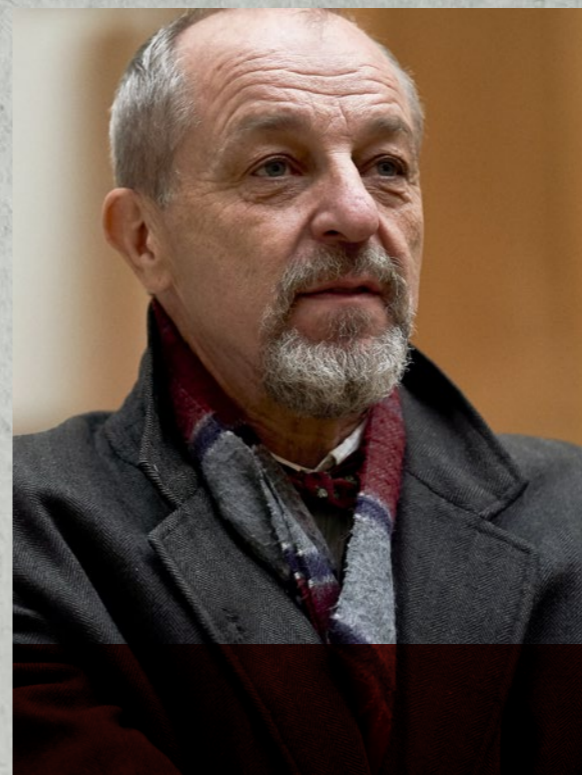
ANEŽKA LÁNÍKOVÁ
JENOVĚFA BOKOVÁ

Sestra Standy. I ona doplatila na třídně nevyhovující minulost svých rodičů a nezbylo jí nic jiného než vzít zavděk alespoň prací u popelářů. Žije s bratrem a babičkou v bytě, ze kterého je chce vyhnat soused „soudruh“ Štěpánský, a je bez šance na lepší zaměstnání i budoucnost. Proto se svým přítelem Zdeňkem dospěje k rozhodnutí, že se pokusí dostat přes hranice na Západ, kde chce začít nový a lepší život.

KPT. JINDŘICH KORČÁK
MARTIN FINGER

Řídící důstojník StB, který má na starosti právě Standu a úkoluje ho. Je ke Standovi zdánlivě přátelský, ale ve skutečnosti je součástí soukolí moci, v němž aktivně řídí operace namířené zejména proti prominentním osobám, které komunisté potřebují zatknout a usvědčit z protistátní činnosti anebo vydíráním získat na svou stranu.

PROF. VIKTOR HĚL
LUBOŠ VESELÝ

Postarší profesor matematiky na Karlově univerzitě, který je mimo jiné zapojen do výzkumu pro stranu v nejvyšším státním zájmu. Režim nutně potřebuje talentované matematiky a fyziky. I proto se profesor cítí bezpečně a dál si užívá života tak, jak byl zvyklý. A snaživý mladík Standa přesně zapadá do jeho plánů.

PLK. VLADIMÍR KEMPNÝ
PAVEL BATĚK

Zástupce náčelníka Hlavní politické správy, do jehož kompetence spadá i vinohradské Divadlo československé armády, kam Standa jako elév nastoupil. Má se stát vojenským přidělcem na ambasádě v Curychu. StB ho ale podezírá, že chce vyvézt z republiky tajné bezpečnostní informace, proto na něj nasadí Standu, který nesnadný úkol splní na výbornou. Zbývá už jen nahrát jeho doznání, aby mohl být plukovník zatčen a usvědčen.

KAREL ŠTĚPÁNSKÝ
ADRIAN JASTRABAN

Domovník, zapálený komunist a člen vedení ONV v domě, kde bydlí také Láňkovi. Dobře ví o poskvrněné minulosti jejich rodičů. To je také důvod, proč se je všemi možnými způsoby snaží z bytu vyhodit. Neštítí se udávání, jen aby dosáhl svého. Udal neoprávněně Standovu a Anežčinu matku, ale svědomí ho netrápí. Žádné nemá.

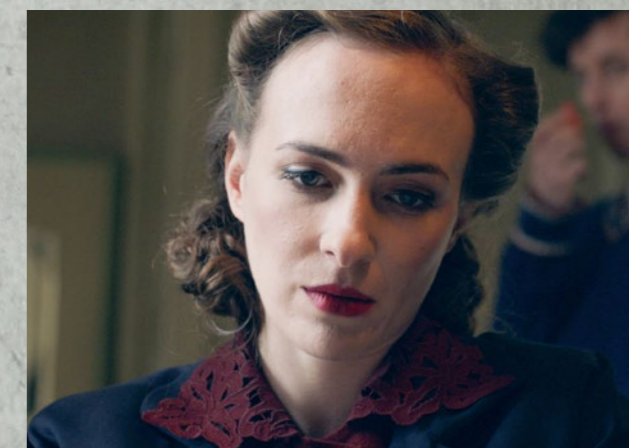

ZDENĚK ŠPORK
JAN NEDBAL

Anežčin snoubenec, pracují společně u popelářů. Je potomkem šlechtického rodu, kterému komunisté zkonfiskovali veškerý majetek. Kvůli svému původu se stal třídním nepřítelem. Rozhodne se spolu s Anežkou emigrovat.

MARTA ŠVARCOVÁ
ELIZAVETA MAXIMOVÁ

Mladá, půvabná a ambiciózní herečka z vinohradského souboru Divadla československé armády. Standu si velmi rychle oblíbí a chce jej dokonce svést. Časem se ale ukáže, že Marta má poměrně dobrý přehled o tom, co se v souboru i mimo něj děje. Podezřelé je to, odkud má tak důvěrné zprávy.

EVA DOLEŽALOVÁ
JUDIT BÁRDOS

Snaživá amatérská herečka z ochotnického divadelního souboru, který vede její otec. Standu miluje a snaží se mu to dávat najevo. Ale jejich případný vztah je v příkrém rozporu se Standovými ambicemi, jež jej nakonec ze souboru i od ní odloučí.

ROZHOVORY

REŽISÉR PETER BEBJAK: PADESÁTÁ LÉTA BYLA ÉRA PŘEDSTÍRÁNÍ STRACHU A LŽÍ

Režíroval jste hned několik úspěšných televizních seriálů, především detektivního žánru, i během Herce je divák neustále napjat, kam se děj vyvine – dá se říct, že jste tu nějak uplatnil svou „detektivní zkušenost“?

Každý příběh je dobrý, když má v sobě tajemství a napětí, to platí jak v pohádce, tak v detektivce. Zkrátka u každého zajímavého příběhu.

Jaký máte Vy sám vztah k padesátým létům? Máte někoho v rodině, s kým jste toto téma probíral?

Padesátá léta pro mě představovala především všechny nedělní filmy pro pamětníky. Matka se na ně velmi ráda dívala. A jelikož jsem byl dítě, které vyrůstalo v komunismu, jen těžko se nedalo uvěřit propagandě, tomu nadšení a elánu, který v sobě měli mladí komunisté. Podle mě to byla éra předstírání, strachu a lží.

Proč má podle Vás smysl se k této době vrátet? V čem je téma nadčasové?

Každá doba má své přísluhovače – lidi, kteří danou dobu využívají ve svůj prospěch. Oportunisté, konformisté budou vždy a všude. A většinou jim nevadí, když se změní režim, dokážou se hned přizpůsobit a přežijí, protože žádné zřízení nevyžije bez takových lidí.

V posledních letech vzniká mnoho dobových filmů nebo minisérií včetně například Vaší Zprávy. Jak správně vyladit poměr fikce a reality?

Důležité je nezapomenout. Tyto filmy nám nedají možnost zapomenout a my se tak můžeme lépe vyvarovat chyb, kterých jsme se kdysi dopustili. Pokud jsou příběhy postaveny na reálných základech, divák jim spíš uvěří.

Jak probíhala vaše příprava na natáčení Herce? Existuje nějaký reálný předobraz?

Vždy potřebuji více informací, ale snažím se, aby příběhy, které mají historický základ, byly srozumitelné současnému divákovi.

Hlavní postava má v sobě hned několik rozporů a jde o dost komplikovaný charakter – jak se v tomto ohledu pracovalo s Janem Cinou, který postavu ztvárňuje?

Jan je inteligentní a velmi vnímavý herec. Nechtěli jsme hrát jeho postavu jako hrdinu z padesátých let, ale takového, kterému by rozuměl současný člověk. Aby vlastně každý rozuměl jeho motivaci.

Jak obecně vypadal casting na tuto minisérii? Koho jste typově oslovoval? V Herci vystupují jména, se kterými jste již spolupracoval, ale i nové tváře...

Nebylo to velmi náročné. Dopředu jsme si vytipovali jména, s kterými jsme chtěli pracovat, která se nám nejvíce hodila buď typově a nebo herecky na dané postavy. V podstatě jsme casting dělat nemuseli, jen kamerové zkoušky, abychom si náš výběr potvrdili.

Co je pro Vás to nejsilnější sdělení? Kolik rolí dokáží herci uhrát najednou tak, aby se v nich neztratili?

Asi to, protože hrát falešnou hru v životě se nevyplácí.

Setkal jste se v reálném životě s podobně lidským charakterem, tak jak je zobrazen v Herci?

Je možné, že je potkávám často. Ani sami o tom nevíme, protože jejich „výhoda“ je absolutní adaptabilita.

Jedná se o Vaši další česko-slovenskou koprodukcí. Jaké jsou podle Vás rozdíly v přístupu k televizní potažmo filmové tvorbě?

V dnešní době se televizní projekty svou kvalitou vyrovnávají těm filmovým. A to i v našich končinách. A dokonce i v období karantény se naplno ukázalo, jak velmi křehký a labilní filmový „kinosvět“ je. Proto je velmi důležitá výroba quality TV.

JAN CINA: VÁŽÍM SI VŠECH, KTERÍ SE OBĚTOVALI NEBO OBĚTOVALI TO, CO JIM BYLO NEJBLIŽŠÍ A NEJDRAŽŠÍ

Role herce Standy Láníka má v sobě hned několik rozporů a projde velkým vývojem.

Jak se herec na takovou roli připravuje?

Dobře, špatně, skvěle, hrozně, zkrátka každý natáčecí den jinak. Byla to výzva, která mě zavedla do nových, neprobádaných končin. Jak jako herce, tak jako člověka. Otázku, jak se dá připravit, jsem si kladl dlouho před natáčením a nevím, jestli jsem našel odpověď. Každý asi potřebuje něco jiného. Já jsem typ, který propadá často tomu, že se nepřipravil dost, a nejinak tomu bylo i v tomto případě. Takže objektivně jsem se asi připravoval dost – snažil jsem se bádát po vzpomínkách pamětníků, četl jsem část studie zabývající se životem homosexuální menšiny v Čechách v průběhu dvacátého století a byl jsem na kurzu u hereckého kouče z Anglie, ale rozhodně jsem neměl blažený pocit, že už mě nic nepřekvapí.

Už jste se někdy potýkal s charakterem, který byl komplikovaný tak jako ten Standův?

Myslím, že ne. Potkalo mě sice už několik postav dealerů, dále autista a čert, ale postava herce to byla první. Popravdě mám pocit, že režiséři vidí jakousi moji temnější stránku. O ní já buď nevím, nebo ji možná nechci vidět. Naopak vyloženě kladnou, pozitivní a intelektuálně vyříbenou voňavou postavu jsem hrál snad jen jednou. Postava Standy Láníka pro mě byla zatím skutečně nejkomplikovanějším setkáním. Zejména co se morálních rozporů týče.

Standa je hercem jako Vy. Našel jste nějaké styčné body, jež máte s postavou společné, nebo alespoň něco, co Vám na něm imponovalo?

Kromě klasických věcí souvisejících s divadlem, kdy také vím, co je tréma a pak oddych, když pocítíte spokojenost publika, tam moc styčných bodů nebylo. Upřímně ve mně asi nejvíc rezonoval princip lži, který je u Standy silným prostředkem. Já ho, alespoň doufám, v životě používám co nejmíň, ale je pravda, že jsem si i díky Standovi uvědomil, kdy jsem například něco zatajil, poupravil, přiohнул nebo aktivně zapomněl, aby mě to neobtěžovalo. I když šlo většinou o drobnosti, ten pocit je asi někde uvnitř podobný. Hlavní rozdíl vidím ovšem v tom, že Standa většinou tuší, co svým rozhodnutím a chováním komu způsobí, a přesto ho to neodradí.

Dokážete si sám sebe představit v pozici, jakou má Standa? Tipnete si, jak byste se zachoval?

Samozřejmě mám pocit, že bych se zachoval

jinak, lépe. Jedním dechem ovšem dodávám, že i díky bližšímu pohledu na dobu, která je pro mě naprosto nepředstavitelná a děsivá, nedokážu zcela zodpovědně říct, že bych všechny okolnosti, kterým tehdy doba lidi vystavovala, ustál tak, jak bych chtěl. A o to víc si vážím všech, kteří se obětovali nebo obětovali to, co jim bylo nejbližší a nejdražší, jenom proto, aby se na sebe mohli podívat s čistým svědomím.

Změnil se nějak během příprav a natáčení Herce Váš přístup k padesátým létům?

Vlastně se mi jen prohloubil a potvrdil pocit nespravedlnosti, absurdity a strachu, kterého byla tato doba plná. A myslím si, že stále platí, že Rusko, tehdy Sovětský svaz, není dobrým přítelem a je velmi špatným pánem. A Ruskem prosím nemyslím krásnou krajinu a kulturu a normální lidi, které tato země má, ale lidi, pro které je moc, osobní prospěch a jakási nadřazenost a nerespektování ostatních vším.

Máte někoho známého, ať už v rodině, nebo třeba mezi kolegy, pro koho bylo toto období obdobně komplikované?

Je pravda, že pamětníci té doby z uměleckých kruhů většinou již nežijí. S mým partnerem jsme v kontaktu se dvěma pány, kteří spolu strávili celý život a život v komunistické éře pro ně byl složitý i kvůli jejich odlišné orientaci. Pohybovali se celý život u divadla, je jim teď kolem osmdesáti let a o svůj vztah museli velmi bojovat, museli ho tajit, jeden kvůli své orientaci strávil pár let ve vězení, a přece jim to za to stálo. Nenechali se zlomit. Což není vůbec samozřejmé.

Jak moc se podle Vás série blíží tehdejší realitě?

Události, které probíhají v Divadle československé armády, jsou inspirovány reálnými událostmi. A některé postavy mají své předobrazy, jak by potvrdil autor podle mě geniálního scénáře Petr Bok. Pro mě se stalo natáčení vlastně takovým trenažerem doby. Když několik dnů a nocí točíte útěk přes hranice, doslova fyzicky cítíte, jakému riziku se lidé tehdy vystavovali a co vše jim asi běželo hlavou. Nebo když si uvědomíte, že nevhodně zvolené slovo nebo projevený vlastní názor tehdy mohl znamenat postih od vyhazovu po vězení a totální likvidaci včetně smrti. Čtyřicet let utrpení kvůli tomu, co si myslíte, jak žijete a kdo jste, je děsivých a budme velmi opatrní, aby se něco podobného už nikdy a nijak neopakovalo.

SCENÁRISTA PETR BOK: PANÍ EMÍLIA VÁŠÁRYOVÁ HRAJE V MÝCH OČÍCH MOJI VLASTNÍ BABIČKU

Kde jste se inspiroval při zpracování námětu? Má hlavní postava v Herci předobraz v nějaké reálné postavě?

Ano. Modifikovaným předobrazem naší hlavní postavy byl bývalý šéf činohry Národního divadla v Praze.

Jak moc jste byl při psaní pokorný vůči historii?

Snažili jsme se zachovat atmosféru doby. První polovina roku 1953, kdy nejdříve zemřel Stalin, poté Gottwald a ke všemu místní komunisti chystali revizi „monetární politiky“, byla podle mého názoru první z festovních hřebíků do rakve lidově demokratického režimu v téhle zemi.

Když jste psal scénář, měl jste před očima konkrétní tváře? Jak moc se obsazení trefilo do vašich představ?

Paní Emília Vášáryová hraje v mých očích moji vlastní babičku. Jenováfa Boková mou bývalou spolužačku z FAMU. S Martinem Fingerem, Elizavetou Maximovou či Pavlem Baťkem jsem vždycky chtěl spolupracovat, s Hankou Vagnerovou, panem Jastrabanem a dalšími jsem se už znal z minulých projektů. A ta superstár Honza Cina byl jasnou volbou od samého počátku.

JENOVÉFA BOKOVÁ: SVOU ROLI JSEM SI POJMENOVALA – MŮJ OTEC V SUKNI

Vzhledem k Vaší rodině zřejmě máte k tématu série poněkud specifický vztah – váhala jste nad nabídkou role, nebo ji přijala okamžitě?

Absolutně jsem neváhala. Role mi byla nabídnuta už dva roky před natáčením. A když jsem se dozvěděla, že Herce bude točit Peter Bebjak a mého bratra bude hrát můj milovaný Jan Cina a babičku Emília Vášáryová, byla jsem z toho naprosto nadšená.

Zahrála jste si ve filmu Občanský průkaz nebo další televizní sérii Hořící keř. Všechny tyto počiny se zabývají socialismem u nás, byť jde o pozdější dobu. Jak byste tyto zkušenosti srovnala, jde-li to vůbec?

Moc zrovna nevím, jak tyhle role srovnat, protože všechny jsou si dost podobné. Vzдорovité mladé ženy, které neuhnou od svého přesvědčení, i kdyby kvůli tomu měly přijít o život. Ale myslím, že v Herci měla moje role Anežky o dost větší prostor než v Keři nebo Občance.

Myslíte si, že vzhledem k Vašemu původu mají filmaři tendenci vybírat si do rolí v podobných snímcích právě Vás?

Ondřej Trojan prý vůbec nevěděl, že jsem dcera Johna Boka a sestra Kristýnky, když dělal casting na Občanský průkaz, takže myslím, že ten ovlivněn mým původem nebyl. Agnieszka Holland určitě tušila, odkud jsem, ale jsem si jistá, že kdybych se na roli nehodila, nedala by mi ji jen kvůli tomu, že jsem dcera bývalého

disidenta. U Petera Bebjaka nevím, jak to bylo, ale jsem ráda, že si vybral mě.

Jak se vlastně ztotožňujete s rolí Anežky? V čem je Vám blízká a co byste jí naopak vytkla?

Já si ji pojmenovala – můj otec v sukni. Je rázná, výbušná, ale zároveň ryzí a hodná duše, pro kterou je rodina a spravedlnost na prvním místě. Tím mi je velmi blízká, i když čím jsem starší, tím víc se pokouším být víc nad věcí a nenechat se ve vypjatých situacích tolik strhnout emocemi.

Bratr Anežky Standa představuje v sérii komplikovanou postavu – myslíte si, že byste pro jeho jednání měla v reálném životě pochopení? Jak se vůbec stavíte k hodnocení lidí a osudů z této problematické doby?

Čím jsem starší a dozvídám se více a více příběhů, tak o to míň odsuzuju některá chování a naopak si o to víc vážím těch, kteří se neohнули. Nevím, jak bych se já sama zachovala v tak těžké době, jestli bych byla tak statečná jako moji rodiče, nebo bych nevydržela a raději bych zvolila pohodlnější cestu. Já doufám a věřím, že bych nezklamala svoje přesvědčení, ale člověk nikdy neví, co se odehrávalo v těch lidech a co prožívali, když jim řekli, že jejich děti nebudou moct studovat a oni sami půjdou do vězení, když nepodepíšou. Byla to strašná doba, která bohužel stále někde na světě přetrvává, a proto se to musí stále připomínat.

MARTIN FINGER: TEN HODNEJ STREJDA, KTERÝ ALE UMÍ VYCENIT TESÁKY, SE HRÁL DOBŘE

Většina lidí bude asi Korčáka charakterizovat jako negativní postavu, je Vám přesto něčím jeho povaha blízká? Dokázal byste si jeho chování něčím omluvit?

Je to správné, když estébáka vnímáme jako negativní postavu, tady žádný pardon neuznávám. Moje práce je, abych ji zahrál co nejvěrohodněji. Korčák je ve scénáři napsaný tak a režisér Peter Bebjak na to dbal, aby dlouho vypadal jako hodnej strejda. Kdyby nebylo té špíny, kterou dělá, tak by mohl být i sympatický, především v tom, jak „pečuje“ o hlavní postavu Láníka skoro jako o svého syna. Ve všem je ale kalkul a faleš. Jeho chování ničím omlouvat nechci.

Herci často říkají, že záporné postavy se hrají lépe. Je to i tento případ?

Ano. Ten hodnej strejda, který ale umí vycenit tesáky, se hrál dobře.

Jak hodnotíte padesátá léta minulého století v dějinách Československa? Změnil se nějak Váš vztah k padesátým létům během příprav a natáčení série?

Padesátá léta nejsou v našich dějinách samozřejmě jenom o zvěrstvech komunistů a estébáků, jakkoli se v dějepise zmiňuje především toto. Lidé žili i své obyčejné životy, které žijí a musí žít za každého režimu. Bez diskuze ale toto období spadá do temnějších etap našich dějin. Můžu jenom děkovat vyšší moci, že jsem tehdy ještě nežil. Můj vztah ke komunistické zvěli zůstává nezměněn – nenávisť.

Jak u Vás probíhala příprava na tuto roli? Probíral jste se dokumenty o tehdejší StB?

Příprava nebyla z tohoto hlediska nijak výjimečná. Zajímám se o historii a o tomto období čtu či vídám dokumenty dost často.

Peter Bebjak je stále uznávanějším filmovým režisérem. Jak se Vám pracovalo pod jeho vedením?

S Peterem pracuji moc rád. Vždy, když si mě do něčeho obsadí, je to do projektu, který má nesporné kvality už od scénáře. On pak se svým dvorním kameramanem Martinem Žiaranem dokáže tu látku povýšit. A na place s celým jeho týmem je vždycky velmi dobrá energie, pohoda. A tu já vyhledávám.

JAN NEDBAL: ZDENĚK MÁ BÝT MÝM OSOBNÍM ODRAZEM NA HLADINĚ JINÝCH ČASŮ

Jak se Vám spolupracovalo s Peterem Bebjakem, který nemá problém střídat televizní tvorbu s prací na celovečerních filmech? V čem tkví jeho režijní síla?

Jde pro mě už o třetí spolupráci s Peterem Bebjakem a kromě nesmírného talentu je jedna z jeho největších předností všeobíjající klid, který panuje na každém z jeho natáčení. Peter představuje ten typ režiséra, který svým hercům důvěřuje, nechává jim absolutně volné ruce v uchopení postavy a na place už řeší spíš jemné nuance. Je opravdu velmi příjemné s ním pracovat.

Pro člověka, který padesátá léta nezažil musí být obtížné nasát atmosféru té doby. Pomohla Vám četba záznamů oné doby, nebo jste třeba hovořil s nějakým pamětníkem?

Naštěstí mám už od malička velmi zvědavou povahu a zbožňuju příběhy, takže i když ani generace mých rodičů toto období nezažila, pořád si leccos pamatují zase od svých rodičů. Později na vysoké škole jsem se začal již sám aktivně zajímat o historii poválečného Československa, studenou válku, politické procesy a vůbec zločiny komunismu, tak doufám, že smím říct, že jsem představu měl dostatečnou.

Proč jsou podle Vás padesátá léta tématem, ke kterému se stále stojí za to se vracet? V čem jde o stále aktuální téma?

Aktuální téma už je to jen v tom, že obsahuje realie a příběhy lidí, z kterých se každý z nás může poučit i dnes, zamyslet se nad nimi a vzít si je k srdci. Je to pouhých sedmdesát let a v některých oblastech se toho změnilo pramálo.

Vaše postava Zdeňka Šporka má spíše kladné vlastnosti. Takových v minisérii moc není. Jak byste ho Vy sám charakterizoval?

Zdeňek je podle mě typický příklad mladého československého muže z aristokratických poměrů. V očích režimu představuje díky svému třídnímu původu buržoazní odpad a jeho vyhlídky na budoucnost jsou jako pro mnohé další buď popelářský vůz anebo uranové doly. Je to hodný kluk, který má srdce na správném místě a ke všemu je ještě statečný, zodpovědný, věrný a spolehlivý, ale bohužel i naivní. Snažil jsem se, aby Zdeňek Šporka byl takovým mým osobním odrazem na hladině z jiných časů. Kdybych měl tu možnost se vrátit, zažít padesátá léta a zachoval se jako Zdeňek, tak se věru nemám za co stydět.

**PAVEL BATĚK:
PODSTATOU KOMUNISTICKÉHO
REŽIMU JE SNAHA POKŘIVIT CO
NEJVÍCE DUŠÍ**

Je Vám Vaše postava něčím blízká? Dokážete se s plukovníkem nějak ztotožnit?
Myslím, že Kempného chápu. Ztotožňuju se s jeho postojem, ačkoli já věci té doby mohu posuzovat z bezpečí jiného, mírnějšího období. On se musel mít obzvlášť na pozoru, svůj postoj skrýval. Ale zdaleka nebyl sám. Zrůdnost komunistického režimu padesátých i těch dalších let dopadla neblaze na každého. Na ty nepoddajné perzekucemi a všelijakým útlakem a na ty slabší tak, že v nich zakořenila stádnost, která je patrná dodnes.

Jak hodnotíte padesátá léta minulého století v dějinách Československa? Změnil se nějak Váš vztah k tomuto období během příprav a natáčení série?
Vztah se mi nezměnil. Naopak. Každá další informace z té doby mě utvrzuje v tom, že komunistický režim vždy byl, je a bude od základu zločinný, zlý a namířený proti lidskosti. Že jeho podstatou je snaha pokřivit co nejvíce duší.

Jak jste se na roli připravoval? Studoval jste třeba nějaké dokumenty o armádě u nás během padesátých let?
Povědomí o tehdejší armádě mám díky různým dokumentům a literatuře, ale rozhodně to není v příběhu minisérie Herec to podstatné. Jde podle mě o vztahy v těžkých podmínkách. Není to přeci dokument.

Peter Bebjak je stále uznávanějším filmovým režisérem. Jak se Vám pracovalo pod jeho vedením?
Ano, Peter Bebjak je stále uznávanějším filmovým režisérem a mnou stále uznávanějším člověkem. A jaký Bebjak, takový štáb. Mně s nimi bylo velmi dobře a bezpečně.

NÁMĚT: PETR BOK **SCÉNÁŘ:** PETR BOK, PAVEL GOTTHARD **REŽIE:** PETER BEBJAK
KAMERA: MARTIN ŽIARAN **STŘIH:** MAREK KRÁLOVSKÝ **ARCHITEKT:** JURAJ KUCHÁREK **MASKY:** MICHAELA KICKOVÁ
KOSTÝMY: JÁN KOČMAN **HUDBA:** JURAJ DOBRAKOV **ZVUK:** KLÁRA JAVOŘÍKOVÁ **PRODUCENTI:** RASŤO ŠESTÁK,
PETER BEBJAK, DNA PRODUCTION **VÝKONNÁ PRODUCENTKA ČT:** JARMILA HOZŇAUEROVÁ **VÝKONNÁ PRODUCENTKA
DNA PRODUCTION:** NATÁLIA RAU GUZIKIEWICZOVÁ **VÝKONNÝ PRODUCENT RTVS:** VLADIMÍR BURIÁNEK
KREATIVNÍ PRODUCENTKA ČT: KATEŘINA ONDŘEJKOVÁ **PRODUCENTI:** RASŤO ŠESTÁK, PETER BEBJAK,
DNA PRODUCTION **KOPRODUCENT:** JANA KÁKOŠOVÁ, ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA **HRAJÍ:** JAN CINA,
JENOVÉFA BOKOVÁ, MARTIN FINGER, JAN NEDBAL, ADRIAN JASTRABAN, LUBOŠ VESELÝ, JUDIT BÁRDOS,
PAVEL BATĚK, ELIZAVETA MAXIMOVÁ, EMÍLIA VÁŠÁRYOVÁ A DALŠÍ

 Česká televize

Kontakt pro média:

Ondřej Bambas
tel.: (+420) 261 137 527
mob.: (+420) 724 708 703
ondrej.bambas@ceskatelevize.cz
© Česká televize 2020

Fotografie <ftp://ceskatelevize.cz/>
pavel.kral@ceskatelevize.cza